

2012-2022 Yılları Arasında Scopus Veri Tabanında Çevrimiçi Öğrenme Videoları Üzerine Yayınlanmış Makalelerin Bibliyometrik Analizi*

Bibliometric Analysis of Articles Published on Online Learning Videos in Scopus Database Between 2012-2022

Yusuf Yıldırım¹, Efgan Kaçar², Hakan Altınpulluk³

¹Uzman Öğretmen, Şehit Mutlu Yıldırım Ortaokulu, bilgikasifi@gmail.com, (https://orcid.org/0000-0003-4475-4923)

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, efgankacar@gmail.com, (https://orcid.org/0009-0005-1480-9470)

³Sorumlu Yazar, Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi, hakanaltinpulluk@anadolu.edu.tr, (https://orcid.org/0000-0003-4701-1949)

Geliş Tarihi: 21.03.2023

Kabul Tarihi: 01.10.2023

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Scopus veri tabanında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine 2012-2022 yılları arasında yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizinin yapılmasıdır. Böylece çevrimiçi öğrenme videolarına ilişkin makalelerin son on yıldaki mevcut durumu tespit edilerek eğilimler ortaya çıkarılmaktadır. Gerçekleştirilen tarama sonucunda, 451 makalenin yayımlandığı görülmektedir. Bu makalelerin bibliyometrik verileri CSV dosyası olarak dışarı aktarılmış ve VOSviewer yazılımıyla analiz edilmiştir. Çalışma bulgularına göre, bu makaleler 84 farklı ülkeden araştırmacılar tarafından üretilirken 278 farklı dergide yayınlanmıştır. Ortak yazarlık ağlarına göre oluşan 11 küme incelendiğinde Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Çin ve Birleşik Krallık'ın önde geldiği görülmektedir. Online Learning Journal ise 11 yayınlı bu konuda en çok makale yayınlayan dergi olmuştur. Bu makaleleri yayınlayan 1606 yazarın 75'i en az iki yayın üretmiştir. Jamie Costley 5 makale ile makale sayısı, Yang Jianbo ise 133 atıf ile atıf sayısı açısından ilk sırada yer almıştır. Anahtar kelimeler incelendiğinde Covid-19, yüksek öğretim ve harmanlanmış öğrenme kavramlarının öne çıktığı gözlenmiştir. Anahtar kelimelerin yıllara göre değişimi incelendiğindeyse, 2016'da kitlesel açık çevrimiçi dersler; 2017'de uzaktan eğitim, video dersler; 2018'de aktif öğrenme, sosyal bulunurluk; 2019'da yüksek öğretim, harmanlanmış öğrenme, bağlılık; 2020'de uzaktan öğrenme, tıp eğitimi; 2021 yılına gelindiğinde de Covid-19 ve tıp öğrencileri anahtar kelimelerinin daha fazla tercih edildiği belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Çevrimiçi öğrenme, video, bibliyometrik analiz, Scopus.

ABSTRACT

The aim of this study is to conduct a bibliometric analysis of the articles on online learning videos published in the Scopus database between 2012 and 2022. Thus, the current status of articles on online learning videos in the last ten years is determined and trends are revealed. As a result of the review, it is seen that 451

*Bu çalışmanın özeti, 28-30 Eylül 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen 5th International Open & Distance Learning Conference (IODL) 2022 adlı konferansta sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

articles were published. The bibliometric data of these articles were exported as CSV files and analyzed with VOSviewer software. According to the findings of the study, these articles were produced by researchers from 84 different countries and published in 278 different journals. When the 11 clusters formed according to co-authorship networks are analyzed, it is seen that the United States of America (USA), China and the United Kingdom are leading. Online Learning Journal was the journal that published the most articles on this subject with 11 publications. Of the 1606 authors who published these articles, 75 of them produced at least two publications. Jamie Costley ranked first in terms of number of articles with 5 articles and Yang Jianbo ranked first in terms of number of citations with 133 citations. When the keywords were analyzed, it was observed that the concepts of Covid-19, higher education and blended learning were prominent. When the change of keywords according to years is examined, it was determined that the keywords massive open online courses in 2016; distance education, video courses in 2017; active learning, social presence in 2018; higher education, blended learning, engagement in 2019; distance learning, medical education in 2020; and Covid-19 and medical students in 2021 were more preferred.

Keywords: Online learning, video, bibliometric analysis, Scopus.

GİRİŞ

Çevrimiçi öğrenme; teknolojik cihazlar ve internet aracılığıyla gerçekleştirilen, bilgi edinmeyi veya öğrenme ortamındaki kişilerle etkileşime girmeyi sağlayan bir öğrenme şeklidir (Bates, 2016). Bir başka tanıma göre ise çevrimiçi öğrenme, internet vasıtasıyla gerçekleştirilen, zaman ve mekan esnekliği sunan ve etkileşim sağlanabilen eşzamanlı ya da eş zamansız olarak gerçekleşen öğrenmedir (Singh & Thurman, 2019). Çevrimiçi öğrenme, "kısmen ya da tamamen internet üzerinden gerçekleşen öğrenme (Means vd., 2010)" şeklinde tanımlandığı gibi, çeşitli öğrenme yaklaşımlarının ve teknolojilerinin harmanlanması yoluyla uzaktan öğrenmeyi geliştirmek için kullanılan, ağlar aracılığıyla öğrenenler, öğreticiler ve içerikler arasında etkileşim sağlanan öğrenme şekli olarak da ifade edilmektedir (Hiltz & Turoff, 2005). Burada yer verilen tanımlar birlikte incelendiğinde çevrimiçi öğrenmenin, öğrenme-öğretme aktivitelerinin öğrenenlere bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla sunulduğu ve etkileşimin ön plana çıktığı öğrenme biçimi olduğu söylenebilir.

Çevrimiçi öğrenme, öğrenen ve öğreticilere, farklı yerlerdeki içeriklere ve öğrenme araçlarına erişme imkânı vermektedir (Yuhanna vd., 2020). Çevrimiçi öğrenme sayesinde öğrenenler, zaman ve mekân açısından esnek koşullarda öğrenme olanağına sahip olabilirken öğreticiler de hem esnek çalışma koşullarına sahip olabilmekte hem de öğrenenlerin ihtiyaçlarını çevrimiçi ortamlar üzerinden görerek bu ihtiyaçlara cevap verebilmektedir (Ally, 2011).

Ally'nin (2011) çevrimiçi öğrenmede çevrimiçi ortamlardan yararlandığını belirttiği gibi, Hiltz ve Turoff (2005) da uzaktan ve çevrimiçi öğrenmede posta, telefon, televizyon, video, bilgisayar ve internet tabanlı teknolojiler gibi farklı ortam, araç gereçler ve teknolojilerden destek alındığını belirtmektedir. Medya oluşturma aygıtları, video ve internet teknolojisinin gelmiş olduğu nokta, zaman içerisinde videonun internet ortamlarında tercih edilme sıklığını artırmıştır. Böylece video, pek çok kurumdaki uzaktan eğitim öğelerinden ya da araçlarından biri hâline gelmiştir (Nagy, 2018). Rudd (2014) çevrimiçi öğrenmede çevrimiçi videolardan yararlanmanın birçok olumlu sonuçlar doğurduğunu belirtmiştir.

Çevrimiçi videoları kullanmanın olumlu sonuçlarını belirten çalışmalardan birinde Yuen ve diğerleri (2018) öğrencilerin öğrenme aşamasında çevrimiçi öğrenmeyi nasıl deneyimlediklerini çeşitli teoriler bağlamında incelemiştir. Çalışmada, çevrimiçi videolardan faydalanan öğrenenlerin içerik ve süreçten memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin becerilerini geliştirme, fikir ve ilham edinme bakımından çevrimiçi videolarla güçlü bir bağ kurduklarını beyan etmişlerdir. Jang ve Kim (2014) öğrencilerin klinik becerileri öğrenmek ve sınava hazırlanmak üzere izledikleri çevrimiçi videolara yönelik kullanım ve algıları ortaya çıkarmak amacıyla yürüttükleri çalışmada, öğrenenlerin çevrimiçi videolar hakkında olumlu düşünceler taşıdıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin klinik becerilerle

ilgili bireysel çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla bu videolardan istifade ettiklerini de ifade etmişlerdir.

Yukarıdaki iki araştırmanın bulgularına ek olarak, çevrimiçi öğrenme videolarını kullanmanın olumlu sonuçlarından biri olarak öğrenenler, çevrimiçi video sayesinde kendilerine uygun hız, zaman ve mekâna göre öğrenme süreçlerini yönetebilmekte ve kimseden destek almadan kendi başlarına çalışabilmektedirler (Chan, 2010). Ayrıca videoda ses ve görüntü bir araya geldiği için öğrenenler videolardaki iletileri detaylı bir şekilde kavrayabilmektedirler (Whatley & Ahmad, 2007). Çevrimiçi öğrenme videolarının bir diğer olumlu yanı da öğretilmesi planlanan konuların geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlayabilmesidir (Dufour vd., 2007).

Çevrimiçi öğrenme videoları ile ilgili yukarıda paylaşılan olumlu sonuçlardan yola çıkarak Kay ve Mann (2022), bu videolardan yararlanmanın, çevrimiçi öğrenme ortamları açısından oldukça önemli olduğunu; Hansch ve diğerleri (2015) ise, çevrimiçi videoların çevrimiçi öğrenme ortamlarının büyük kısmında merkezi konumda olduğunu vurgulamışlardır.

Çevrimiçi videolar, birçok çalışmaya konu olmasına ve farklı bağlamlarda incelenmesine rağmen bu çalışmaların eğilimlerinin belirlenmesine yönelik alanyazında sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır. Alanyazında çevrimiçi videolara yönelik eğilimleri belirleyen sistematik tarama, meta değerlendirme, meta analiz, içerik analizi gibi çalışmaların olup olmadığı araştırılmış ve elde edilen araştırmalar Tablo 1’de başlıklar altında özetlenmiştir.

Tablo 1

Çevrimiçi Öğrenme Videoları Üzerine Yapılan Çalışmalar

Yayın	Analiz yılları	Analiz türü	İncelenen veri tabanı ve indeksler	İncelenen çalışma sayısı	İncelenen konu
Ata, A., & Arslan, M. (2021). A review of articles on video usage in distance education between 2000 and 2019. <i>International Journal of Society Researches</i> , 18(40), 2480-2499.	2000-2019	İçerik analizi	Web of Science	226	Uzaktan eğitim ve video
Kılınç, H., Fırat, M., & Yüzer, T. V. (2017). Uzaktan eğitimde video kullanım eğilimleri: Bir araştırma sentezi. <i>Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi</i> , 7(1), 55-82.	1990-2015	Araştırma sentezi	Scopus	253	Uzaktan eğitimde video kullanım eğilimleri
Oliveira, L. R., Fontes, R., Collus, J., & Cerisier, J. F. (2019). <i>Video and online learning in higher education: A bibliometric analysis of the open access scientific production, through web of science</i> . Paper presented at the INTED2019 Conference, Valencia, Spain.	2007-2017	Bibliyometrik analiz	Web of Science	96	Yükseköğretimde video ve çevrimiçi öğrenme
Yousef, A. M. F., Chatti, M. A., & Schroeder, U. (2014). The state of video-based learning: A review and future	2003-2014	Bilişsel haritalama yaklaşımı	Education Resources Information	76	Video tabanlı öğrenmenin durumu

perspectives. <i>International Journal on Advances in Life Sciences</i> , 6(3,4), 122-135.			Center (ERIC), JSTOR, ALT Open Access Repository, Google Scholar, PsychInfo, ACM Publication, IEEE Explorer, Wiley Online Library		
Henderson, M. L., & Schroeder, N. L. (2021). A Systematic review of instructor presence in instructional videos: Effects on learning and affect. <i>Computers and Education Open</i> , 2, 1-10.	2011-2021	Sistemantik derleme	Academic Search Complete, APA PsychINFO, Education Research Complete, Education Resources Information Center (ERIC), IEEE Xplore, Web of Science	12	Eğitici videolarda eğitmenin varlığı
Poquet, O., Lim, L., Mirriahi, N., & Dawson, S. (2018, Mart). <i>Video and learning: A systematic review (2007-2017)</i> . Paper presented at the LAK'18: International Conference on Learning Analytics and Knowledge, Sydney, Australia.	2007-2017	Sistemantik derleme	Scopus, Web of Science, Proceedings of Educational Data Mining Conference, European MOOC Stakeholder Conference, Google Scholar	178	Video ve öğrenme

Tablo 1’de yer alan çalışmalara kısaca değinmek gerekirse Ata ve Arslan (2021), 2000 yılından 2019 yılına kadar Web of Science veri tabanı içerisindeki Social Sciences Citation Index (SSCI) bünyesindeki dergilerde, uzaktan eğitimde videodan yararlanmaya dair yapılmış çalışmaları incelemişlerdir. İnceledikleri çalışmaların yıl ve yöntem bilgileri üzerinde durmuşlardır. Toplamda 226 makaleyi incelemiş ve veri analizinde içerik analizi yönteminden yararlanmışlardır. Ulaşmış oldukları bulgulara göre, 2006 yılında üretilen yayınların sayısı en alt seviyede iken 2018 ile 2019 yıllarında en üst seviyededir. Ayrıca, uzaktan eğitimde videodan yararlanmaya ilişkin çalışmaların sayısının yükseldiği görülmektedir.

Kılınc ve diğerleri (2017) araştırma sentezi olarak nitelendirdikleri çalışmalarında 1990 ile 2015 seneleri arasında hazırlanmış 253 makaleyi incelemişlerdir. Yazarlar; Cooper ve diğerlerinden (2009) atıfla, araştırma sentezinde amacın geçmiş ve güncel verileri harmanlayıp gelecekteki çalışmalara yol göstermek olduğunu belirtmişlerdir. Elde ettikleri bulgular, 2012 yılında belirgin bir azalma olmasına rağmen 1990’dan 2015’e kadar makale sayılarının artış eğiliminde olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca bulgular, makale konularının daha çok sağlık, mühendislik ve video tekniğine yönelik olarak belirlendiğini ve toplumsal konuların yeterince araştırılmadığını da ortaya çıkarmıştır.

Oliveira ve diğerleri (2019) 2007 ile 2017 yıllarını kapsayacak şekilde bir bibliyometrik analiz hazırlamışlardır. Bu analizi hazırlarken, eğitim alanyazını taramışlar ve dili İngilizce, erişimi açık olan makaleleri değerlendirmeye almışlardır. Değerlendirmeye aldıkları yayınların aynı zamanda çevrimiçi öğrenme, video ve kitlesel açık çevrimiçi dersler (KAÇD) gibi konuları içermesine de özen göstermişlerdir. Analiz kapsamında, ağırlıklı olarak dergilerde yayınlanan,

itibarlı kurumların yazarlarınca üretilmiş olan ve öncelikle Avrupa kıtasındaki kurumlara ait olan 96 çalışmaya yer vermişlerdir. Yapılan taramada elde edilen bulgularda, en fazla yayının 2015 ile 2017 yılları arasındaki üç yıllık zaman diliminde üretildiği belirtilmektedir. Makale yazarlarının bağlı bulunduğu kurumlar incelendiğinde 10 Avrupa kökenli yayında 31 ülkenin temsil edildiği görülmüştür.

Yousef ve diğerleri (2014) 2003 ile 2014 yılları arasında video tabanlı öğrenme konusunda hazırlanmış yayınları incelemişlerdir. Bu inceleme vasıtasıyla, eğitimcilerin video tabanlı öğrenmenin olumlu yönlerini detaylıca öğrenmelerini sağlamaya çalışmışlardır. Toplamda 76 yayını incelemişlerdir. İnceledikleri yayınları etkililik, öğretim yöntemleri, tasarım ve yansıtma adlarıyla 4 grupta toplamışlardır. Bu 4 grubun altında ise etkileşim, öğrenci merkezli öğrenme, öğrenen ve öğretene gibi adlarla 13 alt grup yer almıştır. Çalışma sonuçlarına göre, KAÇD ve tersyüz edilmiş sınıf benzeri çevrimiçi öğrenme uygulamaları, 2014 yılına doğru video tabanlı öğrenme konusunu daha çok dikkat çeker hale getirmiştir. Çalışmada yer verilen bir grafiğe göre, video tabanlı öğrenmeye ilişkin çalışmaların sayısı 2003 yılında 4'tür. 2014 yılına doğru ilerlerken çalışma sayılarında iniş ve çıkışlar görülmesine rağmen çalışmaların 10 ve 12 gibi sayılara ulaştığı belirtilmiştir. Ayrıca video tabanlı öğrenmenin öğrenme açısından işlevsel olduğu da vurgulanmıştır.

Henderson ve Schroeder (2021), ekranda görünen bir öğretmenin varlığını, öğrenme ve etki bağlamında incelemişlerdir. İncelemelerinde 12 makaleyi sistematik olarak değerlendirmişlerdir. Ulaştıkları sonuçlara göre, çevrimiçi öğrenme ortamlarına yönelim, eskiye nazaran fazladır. Ayrıca çalışmada incelenen makale sayısının, 2011 ile 2021 arasındaki on yıllık zaman diliminde 3 katına çıktığı da belirtilmiştir. İncelenen makalelerin hazırlandığı ülkelere bakıldığında ise üç makale ile zirvede Çin'in yer aldığı, onu iki makale ile ABD'nin takip ettiği ifade edilmiştir.

Poquet ve diğerleri (2018) 2007 ile 2017 yılları arasında yayınlanmış 178 araştırmayı incelemiş, video ve öğrenme arasındaki ilişkiyi analiz etmişlerdir. Bulgulara göre, bir videonun tarzı, parçalara bölünmesi ve videoda metin kullanımı gibi bazı durumlar, öğrencilerin idrak ve anımsamasına yön verebilmektedir. Ayrıca videoların etkileşimine dair çalışmalarla psikolojik çalışmalar arasında yeterince irdelenmemiş bir ilişki olduğu da ifade edilmektedir. İncelenen çalışmaların yıllarına bakıldığında ise en fazla çalışmanın 2016 yılında üretildiği belirtilmektedir.

Bu çalışma kapsamında incelenen çevrimiçi öğrenme videoları dışında bibliyometrik analizlerin eğitim araştırmalarında git gide yaygınlaşmaya başladığı dikkat çekmektedir. Şeref ve Karagöz (2019) Web of Science veri tabanı üzerinde Türkçe eğitimi üzerine yapılan çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemiyle incelerken, Çiftçi ve diğerleri (2016) eğitim bilimleri ve öğretmen eğitimi alanında bilimsel yayınların bibliyometrik haritasını çıkarmıştır. Gülmez ve diğerleri (2020) uluslararası dergilerde yayımlanan Türkiye kaynaklı eğitim araştırmalarının genel görünümünü bibliyometrik bir analiz gerçekleştirerek ortaya koymaya çalışırken, Sönmez (2020) ise, Sosyal Bilgiler eğitimi alanında yayınlanan eğitim araştırmaları makalelerinin Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik analizini gerçekleştirmiştir. Özellikle Türkiye kaynaklı eğitim bilimleri araştırmalarında bibliyometrik tekniklerle analiz edilen çalışmaların yükseliş eğiliminde olduğu belirtilebilir.

Tablo 1'de belirtilen ve yukarıda özetlenen araştırmalarda incelenmeyen başlıklar olarak, bu çalışmada çevrimiçi öğrenme videoları kapsamında gerçekleştirilen araştırmalardaki lider ülkeler, lider kurumlar, lider dergiler, lider yazarlar ve araştırma eğilimleri incelenmiştir. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, Scopus veri tabanında 2012-2022 yılları arasında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilmesidir. Bu çalışmada elde edilen bulguların, çevrimiçi öğrenme videoları üzerine kuramsal ve uygulama içeren araştırmalar gerçekleştirecek araştırmacılara lider ülkeler,

kurumlar, dergiler, yazarlar ve araştırma eğilimleri hakkında güncel, kapsamlı ve yol gösterici veriler sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, bu verilerin sonraki çalışmalarda daha detaylı incelenbilme ve makale, tez gibi çalışmaların alanyazın taraması bölümleri için bilgi sunma potansiyeli olduğu da düşünülmektedir.

Özetle, bu çalışmanın amacı, Scopus veri tabanında 2012-2022 yılları arasında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

- Makalelerdeki lider ülkeler hangileridir?
- Makalelerdeki lider kurumlar hangileridir?
- Makalelerdeki lider dergiler hangileridir?
- Makalelerdeki lider yazarlar kimlerdir?
- Makalelerdeki araştırma eğilimleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışmanın yöntem bölümü; araştırma modeli, makalelerin belirlenmesi ve veri analizi başlıklarından oluşmaktadır. Her bir başlık altında, çalışma yöntemine ilişkin detaylar yer almaktadır.

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada, bibliyometrik haritalama modeli kullanılarak Scopus veri tabanında 2012-2022 yılları arasında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makaleler incelenmiştir. Ülkelere göre ortak yazarlık ağ haritası, yazarların anahtar kelimeye göre birlikte bulunma haritası, yıllara göre yazarların anahtar kelimeleri birlikte oluşum haritası gibi bibliyometrik veriler haritalandırılmış ve uluslararası bir bakış açısıyla eğilimler incelenmiştir. Bibliyometrik haritalama, disiplinler, alanlar, bireysel yayınlar veya yazarlar arasındaki ilişkilerin mekânsal bir temsildir (Small, 1999). Bibliyometrik haritalama çalışmaları, belirli bir alandaki araştırmaların bazı özelliklerini ölçerek ve sonuçlarını değerlendirerek alandaki eğilimlerin görselleştirilerek belirlenmesini sağlar (Goksu, 2021; Kasemodel vd., 2016). Bu tür haritalama modeli çalışmalarında bibliyometrik veriler analiz edilmektedir.

2.2. Araştırmaların Belirlenmesi

Makaleler Scopus veri tabanından elde edilmiştir. Scopus veri tabanında arama yapılırken anahtar kelime olarak "online learning" ve "video" kelimeleri kullanılmıştır. Bu kelimelerin kullanılma sebebi, bu çalışmanın başlık ve konusunun çevrimiçi öğrenme videolarıyla ilgili olmasıdır. Arama sonucunda olabildiğince fazla sayıda sonuca ulaşabilmek için başlık, özet ve anahtar kelimelerinde "online learning" ve "video" anahtar kelimeleri geçen makaleler içerisinde arama yapılmıştır. Aynı zamanda, 2012 ve 2022 yılları arasında yayınlanan makaleler çalışma kapsamına alınmıştır. Makale tarama süreci 30.06.2022 tarihinde sona ermiştir. Ayrıca, hakem kontrolünden geçmeleri ve güvenilir kaynaklar olmaları sebebiyle doküman türü yalnızca "makale" olan araştırmalar incelenmiştir. Tüm bu arama kriterleri bir araya getirildiğinde, Scopus veri tabanında ortaya çıkan arama ifadesi şu şekildedir:

(TITLE-ABS-KEY ("online learning") AND TITLE-ABS-KEY (video)) AND PUBYEAR > 2011 AND (LIMIT-TO (OA, "all")) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE, "ar"))

Bu ifadeye yer verilmesindeki amaç, çalışma güvenilirliğini sağlamaktır. Böylece aynı ifadeyle arama yapacak araştırmacılar, 2012 yılı ile 30.06.2022 tarihi arasında aynı sonuçlara ulaşabileceklerdir.

2.3. Veri Analizi

Bu çalışmada, 451 makalenin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bibliyometrik analiz, geniş ölçekli incelemeler yapılmasını, veri tabanlarından elde edilen verilerden faydalı ve nesnel veriler çıkarılmasını sağlayan bir analiz türüdür (Donthu vd., 2021). Scopus veri tabanında gerçekleştirilen arama sonucunda 451 adet makaleye ait bibliyometrik veriler CSV dosyası olarak dışa aktarılmıştır. Makalelere ait bibliyometrik veriler; yazarlar, makale başlıkları, dergi adları, atıf sayıları, atıf bağlantıları, yazarların bağlı oldukları kurumlar, ülkeler ve anahtar sözcüklerden oluşmaktadır. Söz konusu verileri ve veriler arasındaki ilişkileri görselleştirmek için VOSviewer 1.6.18 yazılımı kullanılmıştır. VOSviewer, bibliyometrik ağlar oluşturmaya ve görselleştirmeye yarayan bir yazılımdır. İlgili yazılım aracılığıyla toplanan veriler ve verilerin analiz süreci 3 farklı araştırmacı tarafından incelenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen veriler, bu çalışmanın konusuyla ilişkili başka araştırmalarla karşılaştırıldıktan sonra sonuç bölümüne geçilmiştir.

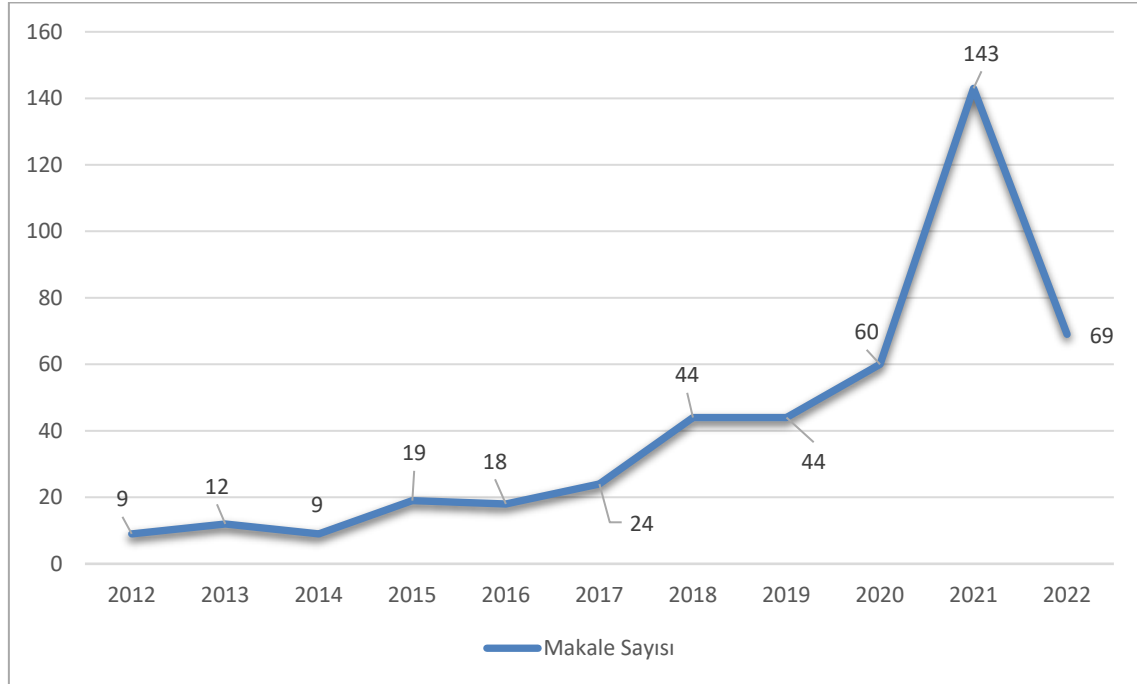
BULGULAR

3.1. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Makale sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1’de görülmektedir. Makale sayıları, kimi yıllarda değişimler göstermesine rağmen genel olarak artış eğiliminde oldukları söylenebilir. 2012 yılında 9 olan makale sayısı 2021 yılında 143’e ulaşarak neredeyse 16 kat artmıştır. 2022 yılına bakıldığında ise 69 makalenin yayınlandığı görülmektedir. Bu makale sayısı, bir önceki yıldan daha az olmasına rağmen, bu çalışmanın makale arama sürecinin 30.06.2022 tarihinde tamamlandığı göz önünde tutulmalıdır.

Şekil 1

Yıllara Göre Makale Sayıları

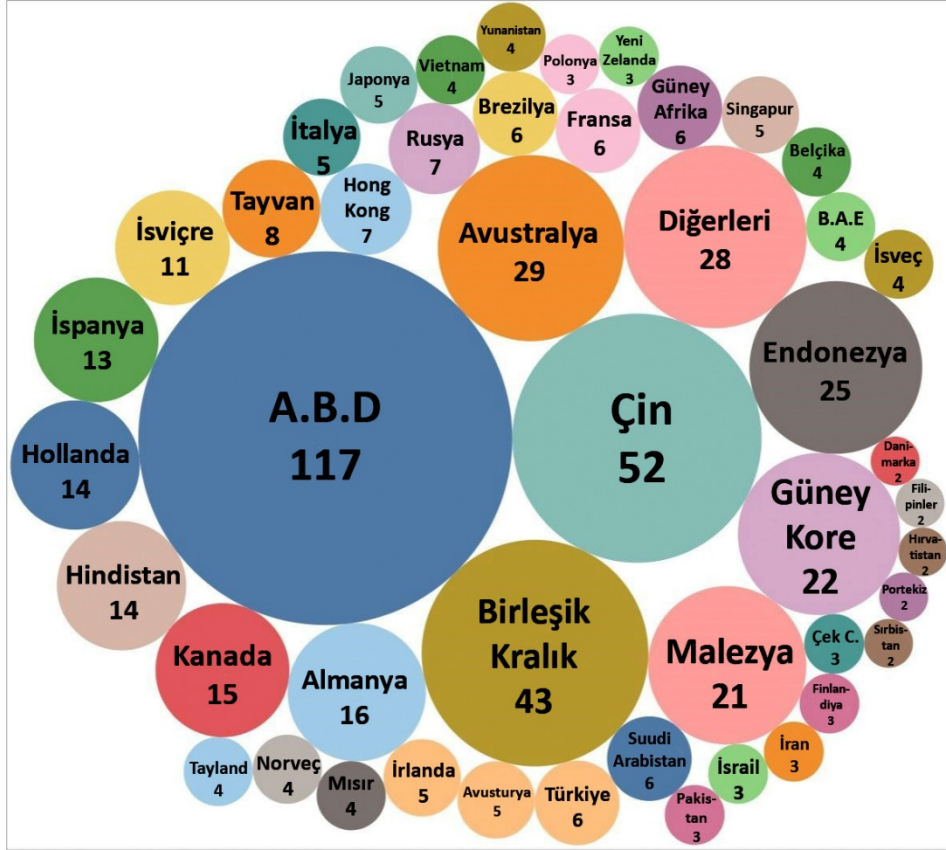

3.2. Lider Ülkeler ve Kurumlar

Analiz edilen makalelerin ülkelere göre dağılımını belirlemek için Scopus veri tabanından ülke verileri indirilmiş ve bu veriler, Tableau veri görselleştirme programında kabarcık grafiği olarak (Şekil 2) görselleştirilmiştir.

Şekil 2

Makalelerin Ünelere Göre Dağılımının Kabarcık Grafiği

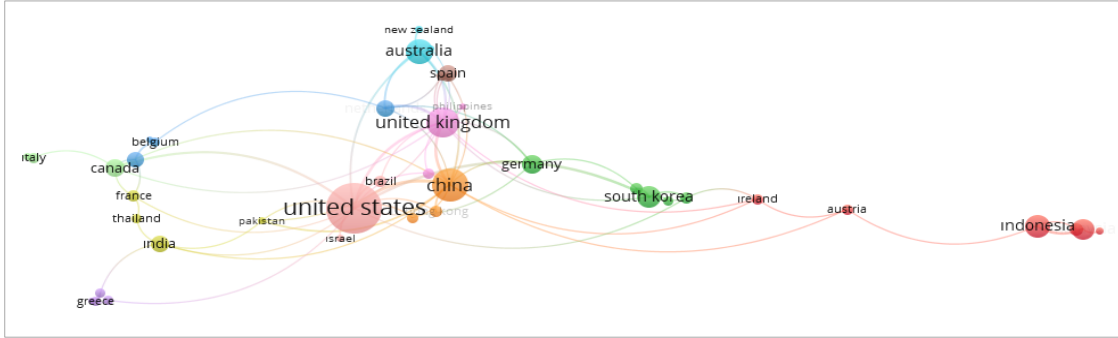

Şekil 2’de en az 2 adet makale yayınlanmış 46 ülke yer almıştır. Çevrimiçi öğrenme videoları kapsamında gerçekleştirilmiş makalelerin ülkelere göre dağılımını incelendiğinde, ABD 117 yayımla öne çıkmaktadır. Ardından Çin (52) ve Birleşik Krallık (43) gelmektedir. Şekil 2’ye göz atıldığında, incelenen 451 makalenin toplamda 84 ülke tarafından üretildiği de görülmektedir.

Ünelere göre ortak yazarlık ağ haritası Şekil 3’te verilmiştir. Haritanın oluşturulmasında analiz türü ortak yazarlık, analiz birimi ülkeler olmuştur. Bir ülkenin minimum belge sayısı ve atıf sayısı 2 olarak belirlenmiştir. 84 ülkeden 46’sı bu eşiği karşılamaktadır.

Şekil 3

Lider Ükelere Göre Ortak Yazarlık Ağ Haritası

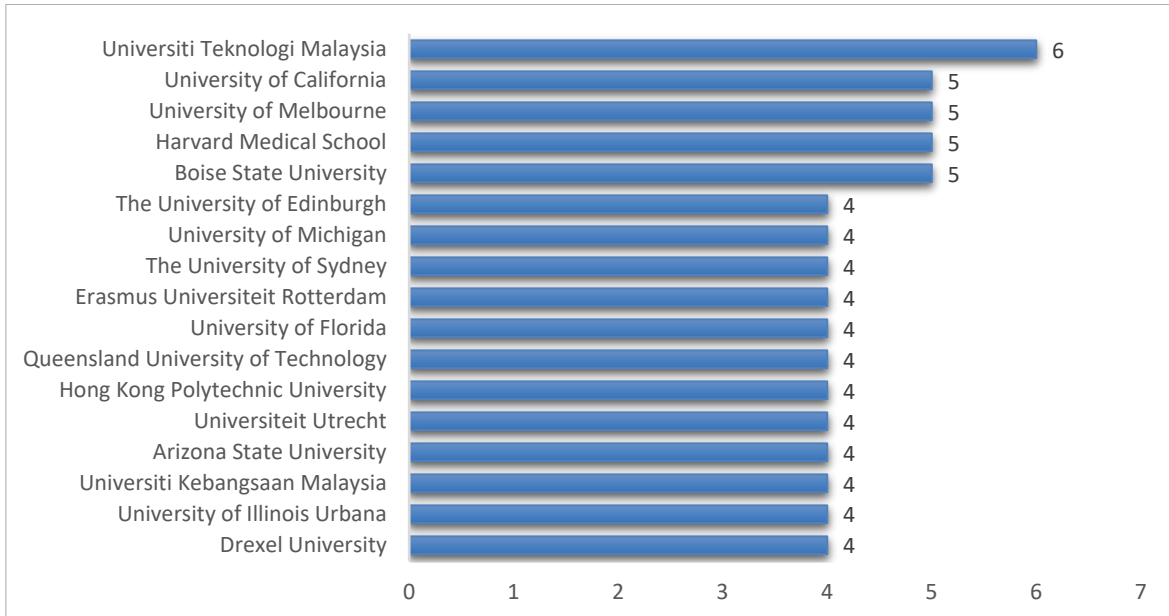

Ortak yazarlık ağlarına göre oluşan 11 farklı kümenin başında ABD ($N_{Documents}=117$, $N_{Citations}=2114$), Çin ($N_{Documents}=52$, $N_{Citations}=1180$), Birleşik Krallık ($N_{Documents}=43$, $N_{Citations}=1250$), Endonezya ($N_{Documents}=25$, $N_{Citations}=190$), Güney Kore ($N_{Documents}=22$, $N_{Citations}=151$), Avustralya ($N_{Documents}=29$, $N_{Citations}=284$), Hollanda ($N_{Documents}=14$, $N_{Citations}=288$), Kanada ($N_{Documents}=15$, $N_{Citations}=197$), Hindistan ($N_{Documents}=14$, $N_{Citations}=94$), İspanya ($N_{Documents}=13$, $N_{Citations}=62$) ve Yunanistan ($N_{Documents}=4$, $N_{Citations}=52$) gelmektedir. Şekil 3'teki harita incelendiğinde ABD, Çin ve Birleşik Krallık'taki araştırmacıların çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayın yapmak için daha çok etkileşimde bulunduğu söylenebilir.

Yapılan yayınların sayıları ve üretildiği kurumlar (Şekil 4) incelendiğinde, 6 yayımla Universiti Teknologi Malaysia ilk sırada yer almaktadır. University of California, University of Melbourne, Harvard Medical School ve Boise State University 5'er yayımla Universiti Teknologi Malaysia'yı takip etmektedir.

Şekil 4

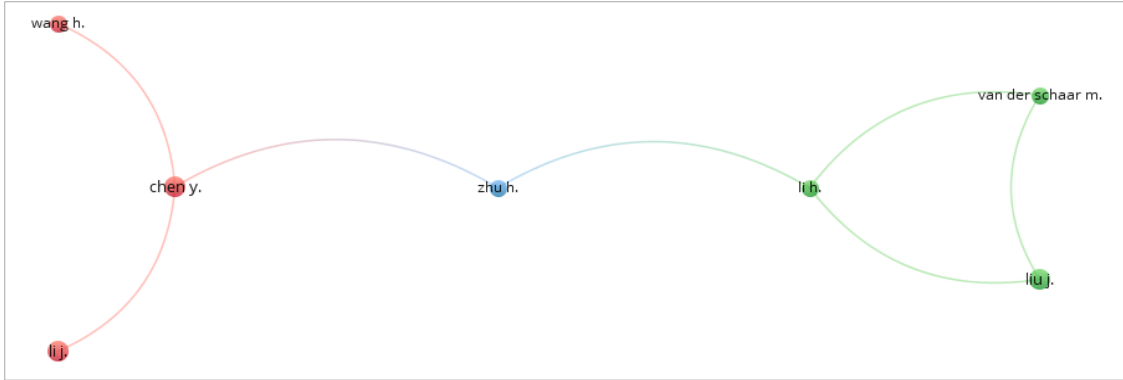
Lider Kurumlar

Şekil 5'te görüldüğü gibi, yazarlar arasında çok sayıda ortak yazarlık kümelenmesi oluşmuştur. Minimum 2 doküman ve 2 atıf eşiklerini karşılayan 75 yazardan 7'si bağlı bir ağa sahiptir. Şekil 6'da birbirleriyle bağlantılı 7 yazarın ortak yazarlık ağ haritası görüldüğü gibi ağda 3 küme oluşmuştur. Merkezilik ve kümeler arası bağ kurma açısından Zhu, H. ve Li, H.'nin öne çıktığı görülmektedir. Ortak yazarlık kümeleri arasındaki bağlantılara bakıldığında Chen, Y. ve Zhu, H. arasında ayrıca Li, H. ve Zhu, H. arasında bağlantı olduğu görülmektedir.

Şekil 6

Bağlı 7 Yazarın Ortak Yazarlık Ağ Haritası

Minimum 2 doküman ve 2 atıf eşiklerini karşılayan 75 yazar arasından yayın ve atıf sayısına göre ilk 10 yazar aşağıda Tablo 3'te verilmiştir. Tablo 3'e bakıldığında 5 makale ile Costley, J. öne çıkarken, 133 atıfla Yang, J. öne çıkmıştır.

Tablo 3

Yayın ve Atıf Sayısına Göre İlk 10 Yazar

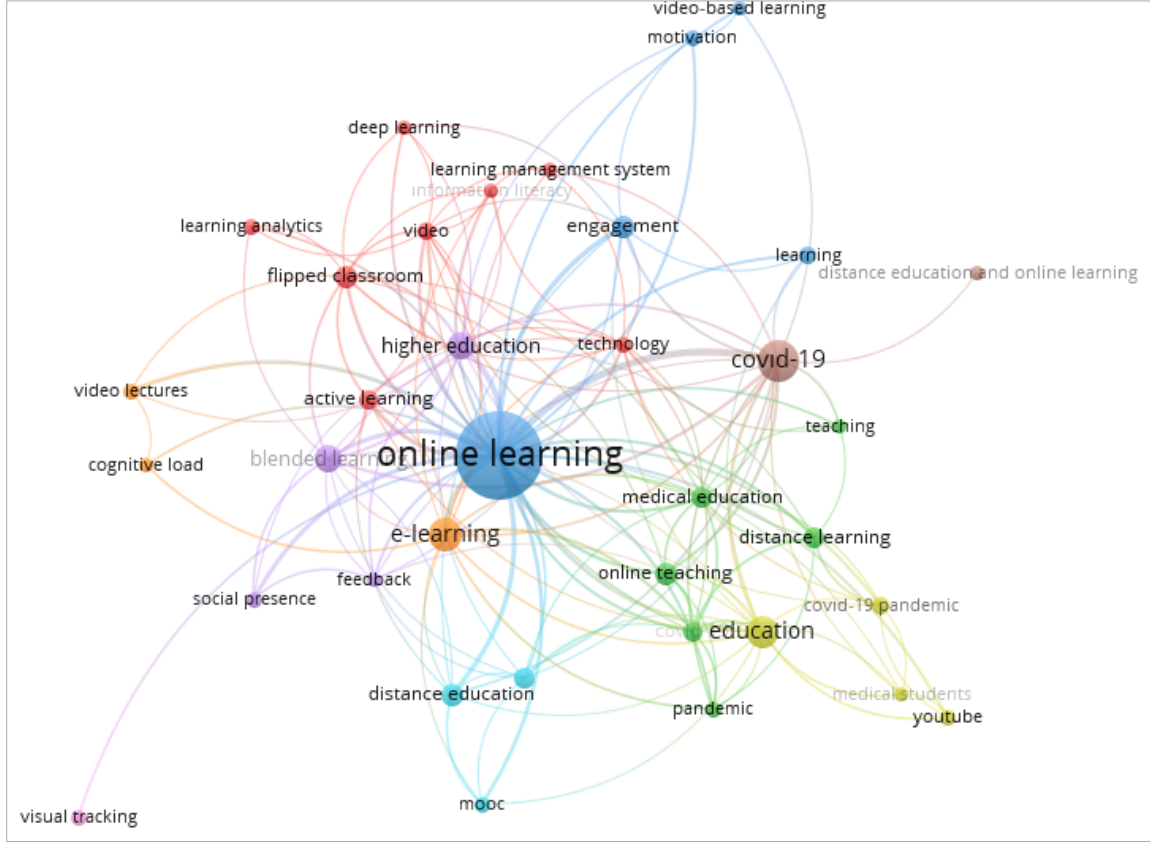
Yazar	Kurum ve Ülke	Yayın Sayısı, n	Atıf Sayısı, n
Yang, Jing	Qiqihar University, China	2	133
Janssen, Jeroen	Utrecht University, Netherlands	2	99
Kester, Liesbeth	Utrecht University, Netherlands	2	99
Liu, Jiangchuan	Simon Fraser University, Canada	3	77
Li, Haitao	Simon Fraser University, Canada	2	64
de Jong, Peter G. M.	Leids Universitair Medisch Centrum, Netherlands	2	53
Pickering, James D.	University of Leeds, United Kingdom	2	53
Zhang, Yan	Shandong University of Science and Technology, China	4	53
Van der Schaar, M.	University of California, United States	2	52
Costley, Jamie	Kongju National University, South Korea	5	42

3.4. Çevrimiçi Öğrenme Videoları Üzerine Yayınlanmış Makalelerin Eğilimleri

Şekil 7, yazar anahtar kelimelerinin tam sayım yöntemiyle gerçekleştirilen birlikte bulunma analizlerine ait ağ görselleştirmesini göstermektedir. Ağ haritasının oluşturulmasında analiz türü ortak oluşum, analiz birimi yazar anahtar kelimeleri olmuştur. Bir anahtar kelimenin minimum tekrar sayısı 5'tir. 1456 anahtar kelimenin 36'sı bu eşiği karşılamaktadır. Şekil 7'de eşiği karşılayan 36 anahtar kelimenin ortak yazarlık ağ haritası görülmektedir.

Şekil 7

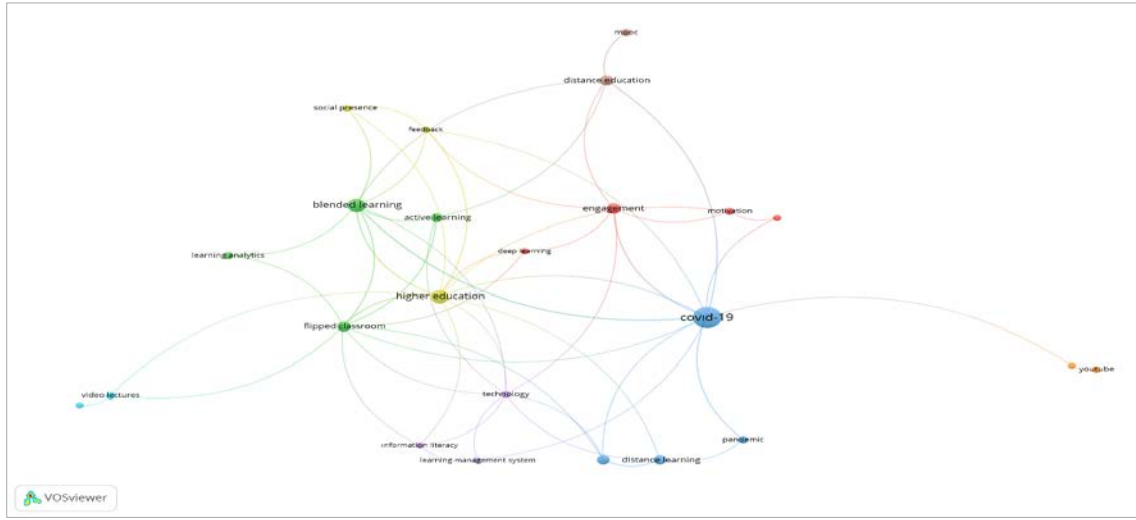
Yazarların 36 Anahtar Kelimeye Ait Birlikte Bulunma Haritası

İncelenen 451 çalışmanın eğilimlerini belirleyebilmek için "online learning", "e-learning", "education", "video", "covid- 19 pandemic", "online education", "online teaching", "teaching", "learning", "distance education and online learning" anahtar kelimeleri ayrıntılı anahtar kelime listesinden çıkarılmıştır. Bunun gerekçesi, birbirine benzeyen ve tekrar eden anahtar kelimeleri liste dışı bırakmaktır. Listenin son hâlinde (Şekil 8) 26 anahtar kelime yer almaktadır.

Şekil 8

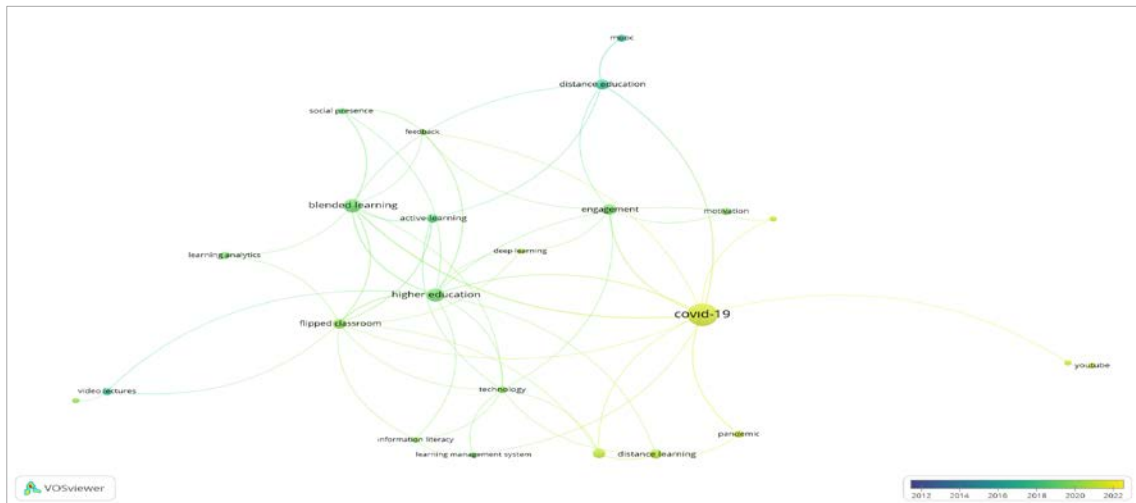
Yazarların Anahtar Kelimelerinin Birlikte Bulunma Haritası

Şekil 8'de farklı renkte 8 küme belirlenmiştir. Kümelerde ise oluşum sayısı (number of occurrence, NO) ve toplam bağlantı gücü sayısı (number of total link strength, NTLs) göre öne çıkan anahtar kelimeler bulunmaktadır. Mavi ile renklendirilmiş kümede "Covid-19" (number of occurrence=42, number of total link strength=18), sarı ile renklendirilmiş kümede "higher education" (NO=19, NTLs=17) ve yeşil ile renklendirilmiş kümede "blended learning" (NO=19, NTLs=17) merkeziliği, toplam ağırlığı, yoğunluğu ve diğer konularla örtüşme derecesi açısından en önemli anahtar kelimelerdir. Kırmızı ile renklendirilmiş kümede "engagement" (NO=13, NTLs=7), kahverengi ile renklendirilmiş kümede "distance education" (NO=12, NTLs=7), mor ile renklendirilmiş kümede "technology" (NO=7, NTLs=9), turkuaz ile renklendirilmiş kümede "video lectures" (NO=7, NTLs=3), turuncu ile renklendirilmiş kümede "medical students" (NO=5, NTLs=2) öne çıkmıştır.

Şekil 9

Yıllara Göre Yazarların Anahtar Kelimeleri Birlikte Oluşum Haritası

Şekil 9 incelendiğinde, yazarların tercih ettiği anahtar kelimelerin 2016 yılından 2021 yılına doğru değişimi görülecektir. Buna göre, 2016 yılında kitlesel açık çevrimiçi dersler (KAÇD/MOOC), 2017 yılında uzaktan eğitim (distance education), video dersler (video lectures); 2018 yılında aktif öğrenme (active learning), sosyal bulunurluk (social presence); 2019 yılında yüksek öğretim (higher education), öğrenme analitikleri (learning analytics), harmanlanmış öğrenme (blended learning), bağlılık (engagement), motivasyon (motivation), geribildirim (feedback), ters yüz öğrenme (flipped classroom), öğrenme yönetim sistemi (learning management system), bilişsel yük (cognitive load), information literacy (bilgi okuryazarlığı), teknoloji (technology); 2020 yılında YouTube, uzaktan öğrenme (distance learning), derin öğrenme (deep learning), tıp eğitimi (medical education) gibi anahtar kelimeler tercih edilirken 2021 yılına gelindiğinde Covid-19, video tabanlı öğrenme (video based learning), web tabanlı öğrenme (web based learning), tıp öğrencileri (medical students), pandemi (pandemic) gibi anahtar kelimelerin tercih edildiği görülmektedir. Covid-19 pandemisinin ortaya çıktığı tarih göz önünde tutulursa, yazarların anahtar kelime tercihindeki değişimin pek de şaşırtıcı olmadığı anlaşılacaktır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

2012-2022 yılları arasında Scopus veri tabanında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmek amacıyla yürütülen bu çalışmada, elde edilen bulgular alanyazındaki benzer çalışmalar ile karşılaştırılarak tartışılmıştır. Tartışmanın ardından sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Makalelerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2012 yılında 9 olan makale sayısının 2021 yılında 143'e çıkarak ciddi bir yükseliş gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmanın makale arama süreci 30.06.2022 tarihinde son bulduğu için 2022 yılına ait kesin bir makale sayısı verilememiştir. Alanyazındaki benzer çalışmalar da iniş ve çıkışlar yaşanmasına rağmen çevrimiçi öğrenme videoları hakkındaki yayın sayısının arttığını göstermektedir. Ata ve Arslan (2021), 2006 yılında en alt seviyede olan yayın sayısının 2018 ve 2019 yıllarında en yüksek seviyede olduğunu belirtmişlerdir. Kılınç ve diğerleri (2017) de 1990 yılından 2015 yılına doğru yayın sayılarının yükseldiğini ifade etmişlerdir. Oliveira ve diğerleri (2019), 2007 ile 2017 arasındaki on yıllık dönemde en fazla yayının 2015 ve 2017 yıllarında üretildiğini belirtmişlerdir. Yousef ve diğerleri (2014), 2014 yılındaki yayın sayısının 2003 yılındaki sayının 3 katına kadar ulaşabildiğini belirtmişlerdir. Poquet ve diğerleri (2018), 2007 ile 2017 yılları arasındaki yayınları incelemiş ve en fazla yayının 2016 yılında hazırlandığını ifade etmişlerdir. Yukarıda yer verilmiş olan çalışmalar bir arada değerlendirildiğinde, alanyazında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yapılan çalışma sayısının arttığı ve bu durumun bu çalışmanın bulgularıyla benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Makalelerin ülkelere göre dağılımı incelendiğinde 451 makalenin 84 farklı ülke tarafından yayınlandığı görülmüştür. Bu ülkeler arasında ise lider konumda olan ülke 117 makale ile ABD olmuştur. Onu 52 makale ile Çin ve 43 makale ile Birleşik Krallık takip etmiştir. Bu bulgular, alanyazındaki benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında Kılınç ve diğerleri (2017) tarafından yapılan çalışmada en çok makale üreten ülkelerin sırasıyla ABD, Çin ve Avustralya bulgusuyla büyük ölçüde örtüşmektedir. Oliveira ve diğerleri (2019), öncelikli olarak Avrupa'da hazırlanmış yayınlara yer verdikleri çalışmalarında, toplam yayınların %30'unun ABD 'de hazırlandığını belirtmişlerdir. İlgili çalışmanın merkezinde Avrupa yayınlarının olduğu düşünülürse ABD tarafından üretilen yayınlarının yüzdesi azımsanmayacak orandadır. Yayınların ülkelere göre dağılımı karşılaştırıldığında çalışmalar arasında hem benzerlikler hem de farklılıklar olduğu görülmektedir. Benzerliklere değinilecek olursa, ABD ve Çin hem bu çalışmada hem de benzer çalışmalarda en çok yayın üreten ülkeler konumundadırlar. Farklılıklara değinilecek olursa da bu çalışmada Birleşik Krallık en çok yayın üreten 3. ülke

konumundayken Kılınç ve diğerlerinin (2017) çalışmasında Avustralya en çok yayın üreten 3. ülke konumundadır. Öte yandan bu çalışmadaki makaleler incelenip lider ülkelere göre ortak yazarlık ağ haritası oluşturulmuş ve ABD, Çin ve Birleşik Krallık'taki yazarların daha çok ortak çalışmaya imza attığı görülmüştür. ABD - Çin arasındaki ortak yazarlı bilimsel çalışmaların fazla olmasının ardında, iki ülkenin bilim ve teknoloji konusundaki ortak çalışmaları (Xiaoming, 2003) ile iki ülkenin de yabancı araştırmacılara ülkelerine giriş izni vermesi gibi bazı politikalar olabilir (Foreign Agricultural Service, 2023; Wang vd., 2012). Ayrıca, Albert'in (2020) örnek olarak gösterdiği Fulbright gibi çeşitli eğitim ve değişim programları (Zhu vd., 2020) ile Çin'in uygulamış olduğu akademik teşvik ödüllерinin (Quan vd., 2017) etkisi de olabilir. ABD ve Birleşik Krallık arasındaki ortak yazarlı çalışmaların ardında, ülkelerin gelişimini sağlamak (UK Science and Innovation Network in the USA, 2023) ve zorlukları aşmak için araştırmalarda işbirliği yapmak (National Science Foundation, 2023) gibi etkenler olabilir. Çin ve Birleşik Krallık arasındaki ortak yazarlı çalışmaların ardında ise stratejik planlar olabilir (Adams, 2022).

Makaleleri hazırlayan kurumlar incelendiğinde Universiti Teknologi Malaysia'nın 6 yayın ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Onun ardından da 5'er yayın üretmiş olan University of California, University of Melbourne, Harvard Medical School ve Boise State University gelmektedir. Bu bulgu, Kılınç ve diğerleri (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışmayla karşılaştırıldığında bariz farklılıklar görülmektedir. Çünkü, ilgili çalışmada en çok makale üreten kurumlar; IBM Almaden Araştırma Merkezi, IBM Thomas J. Watson Araştırma Merkezi, Tamkang Üniversitesi ve Microsoft Araştırma olarak belirtilmiştir. İki farklı çalışmada farklı bulgular elde edilmiş olsa da en çok yayın üreten kurumların çeşitlilik göstermesi, çevrimiçi öğrenme videolarına yönelik yayın sayısının artmasıyla ilişkilendirilebilir. Diğer bir ifadeyle, farklı kurumlar bu konuyla ilgili araştırmalar yaptıkça alanyazındaki çalışma sayısı da artmıştır.

Makaleleri yayımlayan dergiler ve atıf sayıları incelendiğinde en fazla makalenin Online Learning Journal dergisinde (11 makale) yayımlandığı görülmektedir. IEEE Access ve International Journal of Emerging Technologies in Learning dergileri de 10'ar yayımla onu takip etmiştir. Bu dergiler içerisinde en çok atıfı 300 atıf ile IEEE Transactions on Image Processing dergisi almıştır. Onun ardından en çok atıf alan dergiler ise International Journal of Emerging Technologies in Learning dergisi (172 atıf) ve International Review of Research in Open and Distance Learning dergisi (129 atıf) olmuştur. Dergilerin yayın ve atıf sayısını bir arada veren bu bulguya, benzer çalışmalarda rastlanamamıştır. Kılınç ve diğerlerinin (2017) çalışmasında ise Computers and Education dergisi yayınladığı makalelerin sayısı bakımından öncü durumundayken onun ardından Nurse Education dergisi, ACM Konferansı, BIJET ve Internet and Higher Education dergileri gelmiştir. Bu konuda, çalışma bulgularının ciddi farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmada yalnızca çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelere yer veren dergiler incelendiğinden ACM Konferansı gibi konferanslar kapsam dışında tutulmuştur. Bu durum da çalışma bulgularındaki farklılıkların nedenlerinden biri olabilir.

Yayınlanmış 451 makale incelendiğinde, ilgili makalelerin 1606 yazar tarafından yayımlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu yazarlardan en az iki yayını ve atıfı olanlardan 75'i arasında ortak yazarlık ağ haritası oluşturulmuştur. Ayrıca, toplam makale sayısı bazında Jamie Costley 5 makale ile öne çıkarken, toplam atıf bazında da 133 atıfla Jing Yang öne çıkmıştır. Burada yer verilen bulguların da alanyazındaki benzer çalışmalarda görülmediği ve öncü bulgu olarak kabul edilebileceği söylenebilir.

Makalelerde yer verilen eğilimler incelendiğinde 8 kümeyle bağlı 26 anahtar kelime öne çıkmıştır. Söz konusu kümelerin başında; Covid-19, yüksek öğretim (higher education), harmanlanmış öğrenme (blended learning), bağlılık (engagement), uzaktan eğitim (distance education), teknoloji (technology), video dersler (video lectures), tıp öğrencileri (medical students) anahtar kelimeleri yer almaktadır. Kılınç ve diğerleri (2017) ise Leximancer ve Semantika yazılımları ile makalelerin metin analitiklerini incelemiştir. Leximancer

yazılımıyla 11 tema bulmuşlardır. Bu temalardan birkaçı; video, uzaklık, öğrenenler, etkileşimlilik, ağ ve performanstır. Semantika yazılımıyla yapılan incelemede ise en yüksek yüzdelerdeki değerleri olan temaların uzaktan eğitim, eğitsel video, gerçek zamanlı video, öğrenme ortamları ve etkileşimli video olduğu belirtilmiştir. İki çalışma karşılaştırıldığında, "uzaktan eğitim" anahtar kelimesinin iki çalışmada da öne çıktığı görülmektedir. Ayrıca benzer anlama sahip "video dersler (video lectures)" ile "eğitsel video" anahtar kelimelerinin de her iki çalışmada öne çıkan anahtar kelimeler olduğu görülmektedir. "Video lectures" ve "eğitsel video" anahtar kelimelerinin öne çıkması, bu çalışmanın giriş kısmında da belirtildiği gibi videonun çevrimiçi öğrenme uygulamalarında faydalı bir eğitim aracı olarak görülmesinden (Jang & Kim, 2014; Yuen vd., 2018) kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca bu çalışmada kullanılan çevrimiçi öğrenme videoları kavramı yerine, öğretimsel (instructional) video, e-öğrenme videoları, uzaktan eğitim videoları gibi farklı kavramların da kullanıldığı unutulmamalıdır.

Bu çalışmada, incelenen makalelerin yazarlarının kullandığı anahtar kelimelerin 2012-2022 yılları arasındaki değişimine de yer verilmiştir. Buna göre; 2016 yılında kitlesel açık çevrimiçi dersler (KAÇD/MOOC); 2017 yılında uzaktan eğitim (distance education), video dersler (video lectures); 2018 yılında aktif öğrenme (active learning), sosyal bulunurluk (social presence); 2019 yılında yüksek öğretim (higher education), öğrenme analitikleri (learning analytics), harmanlanmış öğrenme (blended learning), bağlılık (engagement), motivasyon (motivation), geribildirim (feedback), ters yüz öğrenme (flipped classroom), öğrenme yönetim sistemi (learning management system), bilişsel yük (cognitive load), information literacy (bilgi okuryazarlığı), teknoloji (technology); 2020 yılında YouTube, uzaktan öğrenme (distance learning), derin öğrenme (deep learning), tıp eğitimi (medical education); 2021 yılında Covid-19, video tabanlı öğrenme (video based learning), web tabanlı öğrenme (web based learning), tıp öğrencileri (medical students), pandemi (pandemic) gibi anahtar kelimelerin kullanıldığı görülmüştür. Anahtar kelime kullanımındaki değişime dair bu bulguya benzer çalışmalarda rastlanılmamıştır. Dolayısıyla bu bulgu da öncü bulgu olarak kabul edilebilir.

Bu çalışmada, Scopus veri tabanında 2012-2022 yılları arasında çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelerin son on yıldaki durumu incelenmiş ve ilgili çalışmalarda lider ülkeler, kurumlar, dergiler, yazarlar ve araştırma eğilimleri araştırılmıştır. Araştırma sonucunda ortaya çıkmış olan bu verilerin, çevrimiçi öğrenme videoları üzerine ileride yapılacak çalışmalar için kolayca erişilebilecek bibliyometrik bilgi sunacağı düşünülmektedir. İleride çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yapılacak çalışmalara ABD ve Çin dışındaki ülkelere araştırmaçıların da katılım göstermesi bu iki ülke dışındaki ülkelerin de bu alanda bilimsel üretime katılması açısından önemlidir. Ayrıca alanyazındaki çalışmalarda, yakın anlama sahip anahtar kelimelerin kullanıldığı göze çarpmaktadır. Anahtar kelime kullanımındaki çeşitliliğin artması, çevrimiçi öğrenme videolarının farklı bağlamlarda incelenmesini sağlayabilir. Bu çalışmada incelenen Scopus veri tabanı dışında, Web of Science, Eric, TR Dizin, YÖK tez arşivi gibi veri tabanlarındaki çalışmaların bibliyometrik analizi yapılarak, karşılaştırmalar gerçekleştirilebilir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında incelenen araştırmalar, Scopus veri tabanında aranmıştır. Başka veri tabanları ve dizinlerin seçilmemesi bu çalışmanın bir sınırlılığıdır. Ayrıca bu çalışmada, çevrimiçi öğrenme videoları üzerine yayınlanmış makalelerin bibliyometrik analizinin yapılması amaçlandığı için incelenen dokümanların türü makaleler ile sınırlandırılmıştır. İncelenen makalelerin başlık, özet ve anahtar kelimelerinde "çevrimiçi öğrenme" ve "video" anahtar kelimelerinin birlikte bulunmasına dikkat edilmiştir. Bu durum da çalışmanın bir diğer sınırlılığıdır. Çalışmanın diğer sınırlılıkları ise incelenen makalelerin 1 Ocak 2012-30 Haziran 2022 tarihleri arasında yayınlanmış, açık erişimli makaleler olmalarıdır.

4.1. Etik Bildirim

Bu çalışma makalelerin bibliyometrik bir analizini kapsadığı için etik kurul izni alınması gerekli çalışmalar içerisinde yer almamaktadır.

KAYNAKÇA

- Adams, J., Johnson, J., & Grant, J. (2022). The rise of UK–China research collaboration: Trends, opportunities and challenges. *Science and Public Policy*, 49(1), 132-147. <https://doi.org/10.1093/scipol/scab069>
- Albert, E. (2020). *The cost of ending Fulbright in China*. <https://thediplomat.com/2020/07/the-cost-of-ending-fulbright-in-china/>
- Ata, A. & Arslan, M. (2021). 2000-2019 yılları arasında uzaktan eğitimde video kullanımı üzerine yapılan makalelerin incelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(40), 2480-2499. <https://doi.org/10.26466/opus.864252>
- Ally, M. (2011). Foundations of educational theory for online learning. In Anderson, T. (Ed). *The theory and practice of online learning* (pp. 15-44). Edmonton: AU Press.
- Bates, T. (2016). *Online learning for beginners: 1. What is online learning?* <https://www.tonybates.ca/2016/07/15/online-learning-for-beginners-1-what-is-online-learning>
- Chan, Y. M. (2010). Video instructions as support for beyond classroom learning. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 9, 1313-1318. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.12.326>
- Cooper, H., Hedges, L. V., & Valentine, J. C. (Eds.). (2009). *The handbook of research synthesis and meta-analysis*. Russell Sage Foundation.
- Çiftçi, S. K., Danisman, S., Yalcin, M., Tosuntas, S. B., Ay, Y., Sölpük, N., & Karadag, E. (2016). Map of scientific publication in the field of educational sciences and teacher education in Turkey: A bibliometric study. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 16(4), 1097-1123. <https://doi.org/10.12738/estp.2016.4.0009>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Dufour, J. C., Cuggia, M., Soula, G., Spector, M., & Kohler, F. (2007). An integrated approach to distance learning with digital video in the French-speaking Virtual Medical University. *International Journal of Medical Informatics*, 76, 369-376. <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2007.01.011>
- Foreign Agricultural Service. (2023). *Scientific cooperation exchange program*. <https://www.fas.usda.gov/programs/scientific-cooperation-exchange-program>
- Goksu, I. (2021). Bibliometric mapping of mobile learning. *Telematics and Informatics*, 56, 1-20. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2020.101491>
- Gülmez, D., Özteke, İ., & Gümüş, S. (2020). Uluslararası dergilerde yayımlanan Türkiye kaynaklı eğitim araştırmalarının genel görünümü: Bibliyometrik analiz. *Eğitim ve Bilim*, 46(206), 213-239. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2020.9317>
- Hansch, A., Hillers, L., McConachie, K., Newman, C., Schmidt, P., & Schildhauer, T. (2015). *The role of video in online learning: Findings from the field and critical reflections*.

Alexander von Humboldt Institut Fur Internet und Gesellschaft.
https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/4939118/mod_resource/content/15/Video%20Interfaces-2015.pdf

- Henderson, M. L., & Schroeder, N. L. (2021). A Systematic review of instructor presence in instructional videos: Effects on learning and affect. *Computers and Education Open*, 2, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.caeo.2021.100059>
- Hiltz, S. R., & Turoff, M. (2005). Education goes digital: The evolution of online learning and the revolution in higher education. *Communications of the ACM*, 48(10), 59-64. <https://doi.org/10.1145/1089107.1089139>
- Jang, H. W., & Kim, K. (2014). Use of online clinical videos for clinical skills training for medical students: Benefits and challenges. *BMC Medical Education*, 14(56), 1-6. <https://doi.org/10.1186/1472-6920-14-56>
- Kasemodel, M.G.C., Makishi, F., Souza, R.C., & Silva, V.L. (2016). Following the trail of crumbs: A bibliometric study on consumer behavior in the Food Science and Technology field. *International Journal of Food Studies* 5(1), 73-83. <https://doi.org/10.7455/ijfs/5.1.2016.a7>.
- Kay, R. H., & Mann, A. (2022). Effective video use in online learning. In R. Kay & W. Hunter J. (Eds.). *Thriving online: A guide for busy educators* (pp. 298-309). Ontario Tech University.
- Kılınç, H., Fırat, M. & Yüzer, T. V. (2017). Uzaktan eğitimde video kullanım eğilimleri: Bir araştırma sentezi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(1), 55-82. <https://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2017.003>
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2010). *Evaluation of evidence-based practices in online learning: A meta-analysis and review of online learning studies*. <http://repository.alt.ac.uk/id/eprint/629>
- Nagy, J. T. (2018). Evaluation of online video usage and learning satisfaction: An extension of the technology acceptance model. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 19(1), 160-185. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v19i1.2886>
- National Science Foundation. (2023). *NSF invites collaborations between U.S. and U.K. research communities on engineering and physical sciences*. https://www.nsf.gov/news/news_summ.jsp?cntn_id=307831&org=ENG
- Oliveira, L. R., Fontes, R., Collus, J., & Cerisier, J. F. (2019). Video and online learning in higher education: A bibliometric analysis of the open access scientific production, through web of science. *INTED 2019 Conference*. Valencia, Spain.
- Poquet, O., Lim, L., Mirriahi, N., & Dawson, S. (2018). Video and learning: A systematic review (2007-2017). *LAK'18: International Conference on Learning Analytics and Knowledge*. Sydney, Australia.
- Quan, W., Chen, B., & Shu, F. (2017). Publish or impoverish: An investigation of the monetary reward system of science in China (1999-2016). *Aslib Journal of Information Management*, 69(5), 486-502. <https://doi.org/10.1108/AJIM-01-2017-0014>
- Rudd, D. P. (2014). The value of video in online instruction. *Journal of Instructional Pedagogies*, 13, 1-7.
- Singh, V., & Thurman, A. (2019). How many ways can we define online learning? A systematic literature review of definitions of online learning (1988-2018). *American Journal of Distance Education*, 33(4), 289-306. <https://doi.org/10.1080/08923647.2019.1663082>

- Small, H. (1999). Visualizing science by citation mapping. *Journal of the American Society for Information Science* 50(9), 799–813. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-4571\(1999\)50:9%3C799::AID-ASI9%3E3.0.CO;2-G](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4571(1999)50:9%3C799::AID-ASI9%3E3.0.CO;2-G)
- Sönmez, Ö. F. (2020). Bibliometric analysis of educational research articles published in the field of social study education based on web of science database. *Participatory Educational Research*, 7(2), 216-229. <https://doi.org/10.17275/per.20.30.7.2>
- Şeref, İ., & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 213-231. <https://doi.org/10.31464/jlere.578224>
- UK Science and Innovation Network in the USA. (2023). *UK science and innovation network in the USA*. <https://www.gov.uk/world/organisations/uk-science-and-innovation-network-in-the-usa>.
- Wang, X., Xu, S., Liu, D., & Liang, Y. (2012). The role of Chinese–American scientists in China–US scientific collaboration: A study in nanotechnology. *Scientometrics*, 91(3), 737-749. <https://doi.org/10.1007/s11192-012-0693-x>
- Whatley, J., & Ahmad, A. (2007). Using video to record summary lectures to aid students' revision. *Interdisciplinary Journal of Knowledge and Learning Objects*, 3, 185-196.
- Xiaoming, J. (2003). *The China-US relationship in science and technology*. <https://china-us.uoregon.edu/pdf/China-US%20relationship%20in%20Science%20and%20Technology.pdf>
- Yousef, A. M. F., Chatti, M. A., & Schroeder, U. (2014). The state of video-based learning: A review and future perspectives. *International Journal on Advances in Life Sciences*, 6(3), 122-135.
- Yuen, M., Koo, A., & Woods, P. C. (2018). Online video for self-directed learning in digital animation. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 17(3), 91-103.
- Yuhanna, I., Alexander, A., & Kachik, A. (2020). Advantages and disadvantages of online learning. *Journal Educational Verkenning*, 1(2), 13-19. <https://doi.org/10.48173/jev.v1i2.54>
- Zhu, Y., Kim, D., Yan, E., Kim, M. C., & Qi, G. (2020). Analyzing China's research collaboration with the United States in high-impact and high technology research. *Quantitative Science Studies*, 2(1), 363–375. doi: https://doi.org/10.1162/qss_a_00098

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In this study, leading countries, leading institutions, leading journals, leading authors and research trends in research on online learning videos were examined in the Scopus database between 2012 and 2022. In this context, the aim of this study is to conduct a bibliometric analysis of the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012 and 2022. For this purpose, answers to the following questions will be sought: Which are the leading countries in the articles? Which are the leading institutions in the articles? Which are the leading journals in the articles? Who are the leading authors in the articles? What are the research trends in the articles?

Methods

This study, which examines the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012-2022, is bibliometric mapping study. The articles analyzed within the scope of the study were obtained from the Scopus database. While searching the Scopus database, the keywords "online learning" and "video" were used as keywords. In order to reach as many results as possible as a result of the search, articles with the keywords "online learning" and "video" in the title, abstract and keywords were searched. At the same time, articles published between 2012 and 2022 were included in the study. The article screening process ended on 30.06.2022. In addition, only studies with the document type of "article" were analyzed because they were peer-reviewed and reliable sources. In this study, 451 articles were bibliometrically analyzed. As a result of the search in the Scopus database, bibliometric data of 451 articles were exported as CSV files. The bibliometric data of the articles consisted of authors, article titles, journal names, citation numbers, citation links, authors' affiliations, countries and keywords. VOSviewer 1.6.18 software was used to visualize the data and the relationships between the data. The data collected through the relevant software and the data analysis process were examined by 3 different researchers.

Results

When the distribution of the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012 and 2022 is analyzed by years, it is seen that the number of articles on online learning videos has shown a significant increase from 9 articles in 2012 to 143 articles in 2021, and that the articles on online learning videos have generally tended to increase over the years.

When the distribution of articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012 and 2022 was analyzed according to countries, it was seen that 451 articles were published by 84 different countries. Among these countries, the leading country was the USA with 117 articles. It was followed by China with 52 articles and the United Kingdom with 43 articles.

When the institutions that prepared the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012-2022 are analyzed, it is seen that Universiti Teknologi Malaysia ranks first with 6 publications. It is followed by the University of California, University of Melbourne, Harvard Medical School and Boise State University, which produced 5 publications each.

When the journals publishing the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012-2022 and the number of citations are analyzed, it is seen that the highest number of articles was published in Online Learning Journal (11 articles). IEEE Access and International Journal of Emerging Technologies in Learning followed it with 10 articles each. Among these journals, IEEE Transactions on Image Processing received the most citations with 300 citations. The next most cited journals were International Journal of Emerging Technologies in Learning (172 citations) and International Review of Research in Open and Distance Learning (129 citations).

In this study, when 451 articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012 and 2022 were analyzed, it was found that the relevant articles were published by 1606 authors. It was observed that a co-authorship network map was formed between 75 of these authors with at least two publications and citations. In addition, while Jamie Costley stands out with 5 articles in terms of total number of articles, Jing Yang stands out with 133 citations in terms of total citations. When the trends in the articles published on online learning videos in the Scopus database between 2012-2022 were analyzed, 26 keywords related to 8 clusters came to

the fore. At the top of these clusters; Covid-19, higher education, blended learning, engagement, distance education, technology, video lectures, medical students.

In this study, the change in the keywords used by the authors of the analyzed articles between 2018-2021 is also included. Accordingly, it was seen that some keywords such as MOOC, distance education, video lectures were used in 2018; higher education, learning analytics, blended learning in 2019; YouTube, distance learning, flipped classroom in 2020; and Covid-19, web-based learning, online teaching in 2021.

Conclusion and Recommendation

It is thought that the findings of this study will provide researchers who will conduct theoretical and applied studies on online learning videos with up-to-date, comprehensive and guiding data on leading countries, institutions, journals, authors and research trends. In addition, it is also thought that these data have the potential to be examined in more detail in future studies and to provide ready information for the literature review sections of studies such as articles and theses.

It is thought that the data that emerged as a result of the research will provide easily accessible bibliometric information for future studies on online learning videos. The participation of researchers from countries other than the U.S.A. and China in future studies on online learning videos may be meaningful in terms of accessing scientific data outside these two countries and the number of scientific publications of countries other than these two countries may increase. In addition, it is noticeable that keywords with close meanings are used in the studies in the literature. Increasing the diversity in the use of keywords may enable online learning videos to be analyzed in different contexts.